

5. Статистичний щорічник «Сільське господарство України» за 2013 рік. За ред. Н.С. Власенко / Держ. служба статистики України. – К., 2014. – 399 с.

6. Статистичний щорічник «Сільське господарство України» за 2014 рік. За ред. Н.С. Власенко / Держ. служба статистики України. – К., 2015. – 379 с.

АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ТВАРИН КОРМАМИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

ІВАНЧЕНКО А. Ю.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

**Науковий керівник – асистент
Богомолова К. С.**

Забезпечення тварин кормами – це основний фактор, який визначає рівень продуктивності тварин та інші показники ефективності галузі.

Переважна більшість сільськогосподарських підприємств, в яких основна галузь – скотарство, використовують корми власного виробництва. З покупних кормів можуть використовуватися покупні концентровані корми (комбікорми). Використання у значній мірі покупних кормів характерне для спеціалізованих птахофабрик і свинокомплексів.

При аналізі стану годівлі тварин визначають:

- рівень забезпечення тварин кормами;
- аналіз ефективності кормових раціонів,
- окупність кормів продукцією.

Аналіз забезпечення тварин кормами проводять по окремих видах тварин. Обсяг кормів визначають по окремих їх видах і в цілому, переводячи окремі види в кормові одиниці.

Виділимо два основні варіанти аналізу:

- на стійловий період (до кінця стійлового періоду);
- на календарний період.

При аналізі забезпечення тварини кормами на стійловий період порівнюють наявний запас кормів, що сформувався (запас кормів) з нормативною потребою в кормах на фактичне поголів'я. Забезпечення тварин кормами на календарний період (рік) відображає рівень годівлі тварин. Для його визначення порівнюють фактично згодовані корми з нормативною їх потребою на фактичне поголів'я. Аналіз зручно здійснювати на основі розрахунків на одиницю поголів'я. Наприклад, норма витрат кормів на 1 корову при запланованій продуктивності – 45 ц кормових одиниць. Фактично було витрачено 41 ц

к.од. Отже, рівень годівлі корів – менше, ніж передбачено. Це, напевно, негативно позначилося на продуктивності.

Аналіз рівня годівлі обов'язково проводять по окремих видах кормів і в цілому – в центнерах кормових одиниць. Крім того, визначають збалансованість раціону за перетравним протеїном. Раціон буде збалансованим, якщо на одну кормову одиницю припадатиме не менше 100-110 г перетравного протеїну. Ця норма може колитися по окремих групах тварин. Н-д, для молочного стада – 110 г, у м'ясному скотарстві – 95-100 г, свинарстві – 100 г, птахівництві – 115-120 г. Відносно високим є вміст перетравного протеїну у концентрованих кормах. Вивчають структуру раціону тварин, яку відображає питома вага в ньому окремих видів кормів (концентрованих, грубих, соковитих, зелених). Цю структуру порівнюють з рекомендованою для даної групи тварин з урахуванням ресурсів кормової бази підприємства.

Особливу увагу приділяють визначенні частки в раціоні концентрованих кормів. У скотарстві залежно від запланованої продуктивності тварин частка концентратів у структурі раціону повинна становити не менше 20-25 %, а для досягнення високих показників продуктивності рекомендується довести її до 30-35 %. У свинарстві найбільш ефективним є висококонцентратний тип годівлі, коли на концентровані корми (спеціальні комбікорми) в раціоні свиней припадає понад 90 %.

Забезпеченості тварин кормами та ефективності їх використання

Від забезпеченості тваринництва кормами залежить розмір поголів'я тварин і рівень їх годівлі, тому в процесі аналізу потрібно:

- вивчити стан кормової бази господарства, яка в свою чергу залежить від наступних факторів: місця розташування господарства, природно-кліматичних умов, спеціалізації виробництва, наявності ресурсів, агротехніки обробітку кормових культур, т.д.

- вивчити забезпеченість тварин кормами в цілому по господарству, по кожній фермі (комплексу) і по кожному періоду (стійловий, пасовищний);

- вивчити забезпеченість тварин по кожному виду корму. Для цього потрібно фактичну наявність кормів порівняти з плановою потребою. Порівняння проводиться в натуральних (кг, ц, г) і кормових одиницях.

- вивчити якісний склад кормів по перетравного протеїну і вмісту в них поживних речовин;

- вивчити склад добових раціонів,

періодичність і своєчасність годування, а також діючі в господарстві норми годівлі тварин;

▪ вивчити ефективність використання кормів, які виражаються наступними показниками:

а) кількість продукції, отриманої в розрахунку на 1 ц.к.ед., ц

б) колич-під кормів, витрачених у розрахунку на 1 ц продукції, ц к.од.

У процесі аналізу вивчають динаміку і виконання плану за рівнем годівлі, ефективності використання кормів в середньому по господарству і по кожній фермі. Причиною перевитрати кормів є їх низька якість і незбалансованість кормів.

Література:

1.Електронний ресурс [Режим доступу]: <http://megos.org.ua/ekonomichnyi%20analiz.6.4.html>

2. Електронний ресурс [Режим доступу]: http://life-prog.ru/1_30003_analiz-obespechennosti-skota-kormami.html

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

КАЛАШНИК Я. Ю.

Харківський національний університет сільського господарства імені Петра Василенка

**Науковий керівник – д.е.н., професор
Родіонов О. В.**

Виробництво олійних культур належить до основних напрямів діяльності в сільському господарстві України.

Підтвердженням цього є зайнятість ними посівних площ. Торік усіма категоріями господарств засівалося 26,7 млн. га ріллі. При цьому олійні культури займали майже 30 % всіх площ. До того ж, і минулого року частка олійних культур в структурі посівів знаходилася та такому ж рівні.

За попередніми даними, в Україні в минулому році виробництво основних видів олійних культур зменшилось на 0,2% (- 40 тис. т). Так, через скорочення площ виробництво ріпаку скоротилось на 7,9% (-188,4 тис. т), а виробництво соняшнику, через зниження врожайності культури, скоротилось на 8,6% (- 948 тис. т). Водночас, виробництво сої збільшилось на 39,5% (+1097 тис. т), чому сприяло підвищення врожайності та збільшення площ під культуру.

В той же час, рівень рентабельності соняшнику становив 37,4% в порівнянні з 28,7% в 2013 році, що зробило його найбільш рентабельною культурою. При цьому

рентабельність ріпаку збільшилась до 28,7% (8,8% в 2013 р), а сої – до 34,2% (15,9% в 2013 р). Загальна ж рентабельність продукції сільського господарства та послуг становила 26,3% в порівнянні з 11,3% в 2013 році.

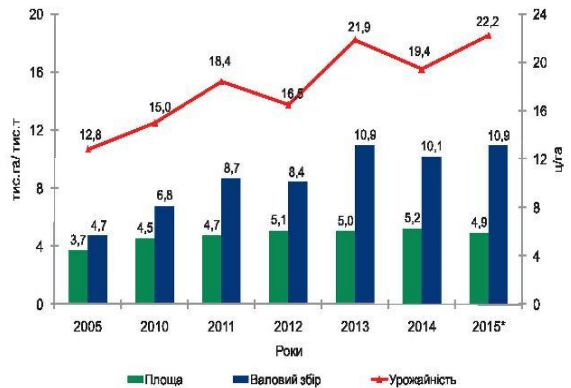

Рис. 1. Динаміка виробництва насіння соняшнику в Україні

Джерело: Держкомстат України; 2015 рік — прогноз

Цьогорічний валовий збір основних видів олійного насіння в Україні очікується близько 16,3 млн. т, що на рівні минулого сезону. При цьому виробництво ріпаку скоротиться до 1,76 млн. т проти 2,2 млн. т торік, а виробництво сої зросте до рекордних 4 млн. т проти 3,87 млн. т.

Основою вітчизняного виробництва олійних культур є насіння соняшнику. Його частка у загальному виробництві цієї групи культур становить майже дві третини. Упродовж останніх років в Україні спостерігалася тенденція до збільшення виробництва насіння соняшнику. Найбільші площі олійних культур зосереджувалися у Кіровоградській (743 тис. га), Запорізькій (568), Дніпропетровській (558) та Полтавській (536 тис. га) областях. При цьому в цих же регіонах були більш масштабні площі під соняшником. Домінуюче вирощування соняшнику зосереджувалося у великих та середніх сільськогосподарських підприємствах. Так, частка посівів соняшнику у сільськогосподарських підприємствах становила 60%, фермерських господарствах — 20%. Решта — господарствами населення

Світові ціни на соняшникову олію, продовжуючи тенденцію останніх трьох років, знижуються. До цього додається світова фінансово-економічна криза та складна політико-економічна ситуація в Україні. В таких умовах у 2014/15 МР не всі підприємства масложирової галузі в Донецькій і Луганській областях змогли працювати.

За даними Державної служби статистики